

Octavian Nestor

Gramatica

limbii române
pentru elevi

MORFOLOGIE ȘI SINTAXĂ

NOȚIUNI DE FONETICĂ ȘI VOCABULAR

TESTE DE AUTOEVALUARE

LITERA

CUPRINS

PREFAȚĂ	9
ABREVIERI	10
NOȚIUNI DE FONETICĂ	12
Literale	12
Alfabetul	12
Vocalele	12
Semivocalele	12
Consoanele	13
Silaba	13
Diftongii	13
Triftongii	13
Hiatul	13
Corespondența litere – sunete	13
Dublete vocalice și consonantice	14
Cuvinte și număr de silabe	15
Despărțirea în silabe (silabația)	15
Accentul	19
Accentul mobil	19
Alternanțele fonetice	19
Intonația	20
Contururile intonaționale	20
ORTOGRAFIE ȘI ORTOEPIE	21
Accentuare	22
Forme flexionare	22
Despărțirea la capăt de rând	23
Tehnoredactarea computerizată	24
SEMNELE DE PUNCTUAȚIE ȘI DE ORTOGRAFIE	26
SEMNELE DE PUNCTUAȚIE	26
Punctul [.]	26
Semnul întrebării [?]	26
Semnul exclamării [!]	26
Virgula [,]	27
Punctul și virgula [;]	28
Două puncte [:]	28
Ghilimelele (semnele citării) [„ ”]	29
Linia de dialog și de pauză [—] [–]	29
Parantezele () []	29
Punctele de suspensie [...]	30
SEMNELE DE ORTOGRAFIE	31
Apostroful [']	31
Cratima (liniuța de unire și de despărțire) [-]	31
Bara oblică [/]	32
Blancul	32
Linia de pauză	32
NOȚIUNI DE VOCABULAR	33
Structura generală a vocabularului românesc	33
Vocabularul de bază	33
Masa vocabularului	33
Arhaismele	33
Regionalismele	34
Neologismele	34
Elementele de argou	34
Jargonul	34
Valori stilistice	34
Structura cuvintelor	34
Morfemul	34
Rădăcina	34
Flectivul	35
Familia lexicală	35
Câmpul lexical	35
Polisemia	36
Omonimia	36
Omonimele	36
Antonimele	36
Sinonimele	36
Paronimele	37
Sens propriu, sens secundar, sens figurat	37
ÎMBOGĂȚIREA VOCABULARULUI	38
Mijloacele interne	38
Derivarea	38
Compunerea	40
Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea)	40
Mijloacele externe	41
Împrumuturile	41
Calculul lingvistic	41
MORFOLOGIA	42
SUBSTANTIVUL	42
Felul substantivelor	42

Genul substantivelor	43	Pronumele și adjectivul pronominal interogativ	73
Numărul substantivelor	44	Pronumele și adjectivul pronominal relativ	74
Cazurile și funcțiile sintactice ale substantivelor (tablou sintetic)	45	NUMERALUL (tablou sintetic)	76
Cazurile substantivelor	46	NUMERALUL	77
Flexiunea substantivului	48	Numeralele cardinale	77
Locuțiunile substantivale	49	Numeralele ordinale	79
Posibilitățile combinatorii ale substantivului	49	Locuțiunile numeral	80
ARTICOLUL	51	VERBUL	81
ADJECTIVUL (tablou sintetic)	54	Verbe tranzitive și verbe intransitive	81
ADJECTIVUL	55	Diatezele	81
Felurile adjectivelor	55	Conjugările verbelor	83
Gradele de comparație (de intensitate – GALR)	55	Verbe predicative, auxiliare și copulative	83
Alte modalități de realizare a superlativului	56	Modurile verbale	84
Adjectivele necomparabile	57	Modurile personale	84
Funcțiile sintactice ale adjectivelor	57	Modul indicativ	84
Posibilitățile combinatorii ale adjectivului	57	Modul conjunctiv	92
Topica adjectivului	58	Modul condițional	92
Locuțiunile adjectivale	58	Modul prezumtiv	93
PRONUMELE (tablou sintetic)	59	Modul imperativ	94
PRONUMELE	61	Modurile nepersonale	95
Pronumele personale	61	Modul infinitiv	95
Pronumele personal propriu-zis	61	Modul participiu	95
Cazuri speciale ale pronumelor personale	63	Modul gerunziu	95
Pronumele personal de politețe	64	Modul supin	96
Scrierea pronumelor de politețe	65	Verbele copulative	96
Pronumele și adjectivul pronominal de întărire	65	Numele predicativ	97
Pronumele reflexiv	65	Posibilitățile combinatorii ale verbului	98
Funcțiile pronumelui reflexiv	66	ADVERBUL	99
Pronumele și adjectivul pronominal posesiv	66	Felurile adverbelor	99
Funcțiile pronumelui posesiv	67	Gradele de comparație	99
Adjectivul pronominal posesiv	67	Locuțiunile adverbiale	100
Pronumele nepersonale	68	Funcțiile sintactice ale adverbelor	100
Pronumele și adjectivul demonstrativ	68	PREPOZIȚIA (tablou sintetic)	102
Pronumele semiindependente	69	PREPOZIȚIA	103
Pronumele și adjectivul nehotărât	71	Felurile prepozițiilor	103
Pronumele și adjectivul pronominal negativ	72	Cele mai utilizate prepoziții	104
		Poziția prepozițiilor față de cuvânt	104
		Cazurile prepozițiilor	104
		Locuțiunile prepoziționale	105
		Cele mai utilizate locuțiuni prepoziționale	105
		Omonimia și valorile multiple ale unor prepoziții	106
		CONJUNCȚIA (tablou sintetic)	107

CONJUNCȚIA	108	Circumstanțialul de mod	133
Felurile conjuncțiilor	108	Circumstanțialul de cauză	134
Conjuncțiile și locuțiunile		Circumstanțialul de scop	134
conjuncționale de coordonare	108	Circumstanțialul condițional	135
Conjuncții de subordonare	109	Circumstanțialul consecutiv	135
Locuțiunile conjuncționale	109	Circumstanțialul concesiv	136
Conjuncții și locuțiuni		Circumstanțialul opozițional	136
conjuncționale perechi	109	Circumstanțialul instrumental	137
Alte părți de vorbire cu valoare		Circumstanțialul sociativ	137
de conjuncții	109	Circumstanțialul de relație	138
Propoziții introduse de anumite		Circumstanțialul cumulativ	139
conjuncții și locuțiuni conjuncționale	109	Circumstanțialul cantitativ	139
INTERJECȚIA (tablou sintetic)	111	Circumstanțialul de excepție	140
INTERJECȚIA	112	ENUNȚUL (tablou sintetic)	141
Felurile interjecțiilor	112	Coordonarea	142
Cele mai folosite interjecții		Juxtapunerea	143
ale limbii române	113	Subordonarea	143
Interjecții propriu-zise	113	Construcțiile incidente	144
Interjecții onomatopice	113	Construcțiile eliptice	144
Trecerea interjecțiilor la alte părți		Elipsa verbală	144
de vorbire	113	Elipsa nominală	144
Interjecții cu și fără funcții sintactice	114	Propozițiile fragmentare	144
Interjecții cu valoare predicativă	114	Particularități ale enunțului	144
SINTAXA	115	Vorbirea directă	
SUBIECTUL	115	Vorbirea indirectă	144
Acordul predicatului cu subiectul	116	Repetiția	145
PREDICATUL	120	Tautologia	145
Predicatul verbal/narativ	120	Pleonasmul	146
Predicatul nominal/descriptiv	121	Elipsa	146
ATRIBUTUL	123	Anacolutul	146
Atributul adjectival	123	Propoziția subiectivă	146
Atributul substantival	123	Propoziția predicativă	149
Atributul pronominal	124	Propoziția predicativă suplimentară	150
Atributul verbal	124	Propoziția atributivă	151
Atributul adverbial	125	Propoziția apozitivă	152
Atributul interjecțional	125	Propozițiile complete	153
COMPLEMENTUL	126	Propoziția completivă directă	153
Complementul direct	126	Propoziția completivă secundară	154
Complementul secundar	127	Propoziția completivă indirectă	154
Complementul indirect	127	Propoziția completivă prepozițională	155
Complementul prepozițional	128	Propoziția completivă comparativă	156
Complementul de agent	129	Propoziția completivă de agent	157
Complementul posesiv	129	Propoziții circumstanțiale	157
Complementul comparativ	130	Propoziția circumstanțială de timp	157
CIRCUMSTANȚIALE	131	Apropieri sintactice	159
Circumstanțialul de timp	131	Propoziția circumstanțială de loc	159
Circumstanțialul de loc	132	Apropieri sintactice	160
		Propoziția circumstanțială de mod	160

Felurile circumstanțialelor de mod	161	Propoziția circumstanțială	
Propoziția circumstanțială de cauză (cauzală)	161	cumulativă	168
Propoziția circumstanțială de scop (finală)	162	Propoziția circumstanțială de excepție	169
Propoziția circumstanțială condițională	163	CONTRAGEREA ȘI EXPANSIUNEA	
Propoziția circumstanțială consecutivă	164	(dezvoltarea)	170
Propoziția circumstanțială concesivă	165	CLITIC ȘI NONCLITIC	171
Propoziția circumstanțială instrumentală	165	MODELE DE ANALIZE GRAMATICALE	172
Propoziția circumstanțială sociativă	166	Analiza propoziției	172
Propoziția circumstanțială de relație	166	Textul 1	172
Propoziția circumstanțială opozițională	167	Textul 2	172
		Analiza frazei	173
		CONSTRUIREA DE SUBORDONATE	176
		BIBLIOGRAFIE	179
		TESTE	180

PREFAȚĂ

Lucrarea de față este un instrument util și eficient la îndemâna tuturor celor care studiază limba română.

Extinzând aria tematică dincolo de limitele gramaticii propriu-zise (morfologie și sintaxă), prin includerea noțiunilor de fonetică, de vocabular, de ortografie și ortoepie, suntem în fața unui ansamblu de noțiuni atât de necesare exprimării vorbite și scrise în limba română.

Elaborată din perspectiva abordărilor actuale ale lingvisticii românești și corelată cu noile programe școlare, lucrarea se adresează deopotrivă elevilor de gimnaziu, celor din liceele unde limba română este obiect de studiu, precum și candidaților la examenele de admitere în instituțiile și facultățile unde limba română este disciplină de examen.

Nu în ultimul rând, cadrelor didactice li se oferă un material didactic complex și nuanțat, în măsură să le susțină demersurile curente.

Un număr de 300 de teste, acoperind toate capitolele și aspectele tratate în volum, dar și în oricare altă lucrare, constituie, de asemenea, un bun prilej de exersare și autoverificare a competențelor în acest domeniu.

Autorul

NOȚIUNI DE FONETICĂ

Fonetica este o ramură a lingvisticii care se ocupă de studierea sunetelor limbii.

Literele sunt semnele grafice prin care se notează sunetele unei limbi.

Alfabetul este constituit din totalitatea literelor unei limbi. **Alfabetul limbii române** conține 31 de litere perechi (mari și mici) care pot nota 33 de sunete:

*A-a, Ă-ă, B-b, C-c, D-d, E-e, F-f, G-g, H-h, I-i, Î-î,
Â-â, J-j, K-k, L-l, M-m, N-n, O-o, P-p, Q-q, R-r,
S-s, Ș-ș, T-t, Ț-ț, U-u, V-v, W-w, X-x, Y-y, Z-z.*

Pe lângă cele 26 de litere preluate din limba latină (câteva dintre ele marcate cu semne diacritice: *ă, î, â, ș, ț*), 5 litere au fost împrumutate din alte limbi (*k, q, w, x, y*).

În limba română se scrie cu alfabetul latin din anul 1860.

Pentru a acoperi necesarul de sunete ale limbii române, câteva litere se combină: *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*, notate de obicei **č** (pentru *ce, ci*), **ğ** (pentru *ge, gi*), **k'** (pentru *che, chi*), **g'** (pentru *ghe, ghi*). A se vedea și *Correspondența litere-sunete*.

Sunetele limbii române:

♦ **7 vocale:** *a, â, â(î), e, i, o, u;*

♦ **4 semivocale:** *e, o, i, u;*

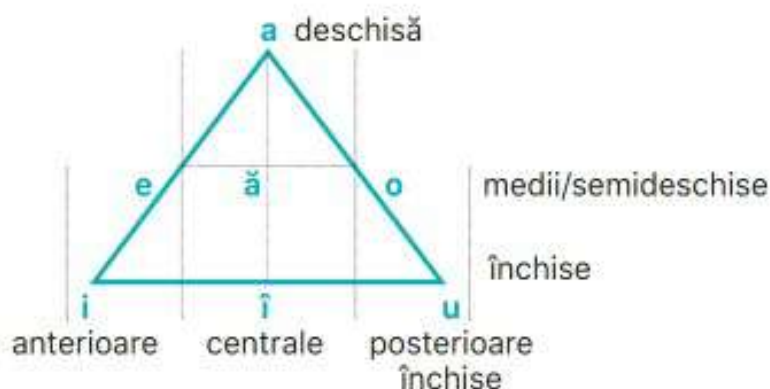
♦ **22 consoane:** *b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, ș, t, ț, v, w, x, z.*

Vocalele sunt sunete care se pronunță neînsoțite de alte sunete și pot forma singure o silabă.

Semivocalele sunt sunete care însoțesc o vocală, dar au o intensitate sonoră și o durată de emisie mai reduse. Ele nu pot forma silabe și nici nu pot fi accentuate. Sunetele *e, i, o, u* pot avea și rolul de semivocale (vezi *Silaba*).

Sunetele *a, ă, î (â)* sunt întotdeauna vocale.

Iată triunghiul clasificării vocalelor după deschidere și locul de articulare:

Consoanele sunt sunete care nu pot fi pronunțate neînsoțite de alte sunete, nu pot fi accentuate și nu pot forma centrul unei silabe.

Silaba este cea mai mică unitate sonoră, alcătuită dintr-o vocală sau dintr-un grup de sunete care conține o vocală: **ma-ma**; **soa-re**; **ar-tist**; **struc-tu-ră**; **a-ri-pioa-ră**.

Silabele deschise sunt acele silabe care se termină în vocală: **ma-ma**, **ma-re**, **ca-să**.

Silabele închise sunt silabele terminate în consoană:

ar-tist, **cos-tum**, **pal-ton**.

Diftongii sunt secvențe sonore alcătuite dintr-o vocală și o semivocală, aparținând aceleiași silabe: **soa-re**, **iar-nă**, **șea-ră**, **iu-te**, **în-do-ia**.

Pentru a le diferenția când fac parte din aceeași silabă, semivocalele se marchează cu jumătate de cerculeț dedesubt: **e, i, o, u**.

Diftongii ascendenți sunt diftongii în care vocala urmează după semivocală (svoc + voc). În limba română există 10 diftongii ascendenți: **ia** (*iar, iar-nă*), **ie** (*fie-re, mie-re*), **io** (*cre-ion, du-ios*), **iu** (*iu-bi-re, iu-te*), **ea** (*ea, mea*), **eo** (*ne-o dai*), **ua** (*do-ua, ro-ua*), **uă** (*do-uă, ro-uă*), **oa** (*oa-re, soa-re*), **uâ** (*o-uând, plo-uând*).

Diftongii descendenți sunt diftongii în care semivocala este așezată după vocală (voc + svoc). Limba română are 14 diftongii descendenți: **ai** (*cai, mai*), **au** (*dau, sau*), **âi** (*mâi, vâi*), **ău** (*rău, tău*), **âi** (*câi-ne, pâi-ne*), **ău** (*brău, grău*), **eu** (*eu, leu*), **ei** (*lei, tei*), **ii** (*fii, mii*), **iu** (*fiu, a-u-riu*), **oi** (*doi, voi*), **ou** (*ou, nou*), **ui** (*cui, lui*), **uu** (*continuu*).

Triftongii sunt secvențe sonore alcătuite dintr-o vocală și două semivocale, aparținând aceleiași silabe: **pleo_a-pă**, **le_oar-că**, **stă-t_eau**, **spu-ne_ai**, **le-_oa_i-că**, **a-ri-pio_a-ră**, **i-_au** (*luat*).

În limba română există 10 triftongi funcționali: **ea_u** (*a-veau, ve-neau*), **ea_i** (*a-veai, ve-neai*), **oa_i** (*le-oai-că, ti-groai-că*), **ia_u** (*iau, ți-u-iau*), **ia_i** (*tă-iai, tră-iai*), **ie_i** (*iei, miei*), **iu_i!** (*rar, reg.*), **ua_u!** (*engl. wow!*), **eo_a** (*leoar-că, pleoa-pă*), **io_a** (*a-ri-pioa-ră, i-ni-mioa-ră*).

Hiatul presupune alăturarea a două vocale care fac parte din silabe diferite ale aceluiași cuvânt (**a-er**, **a-le-e**, **fî-în-ță**, **la-ur**, **po-e-zi-e**, **pă-un**) sau din cuvinte diferite: **mă ascultă**, **ne îndeamnă**, **se arată**.

În astfel de cazuri, se încearcă evitarea pauzei de rostire impuse de hiat prin legătura realizată de cratimă (**se-arată**) sau prin înlăturarea unei vocale (**m-ascultă**, **ne-ndeamnă**).

CORESPONDENȚA LITERE - SUNETE

În cuvintele în care apar grupurile de litere **ce**, **ci**, **ge**, **gi**, **che**, **chi**, **ghe**, **ghi**, numărul literelor unui cuvânt nu coincide întotdeauna cu numărul sunetelor.

Într-o silabă formată doar din aceste grupuri, **i** și **e** au valoare fonetică, îndeplinind rolul de vocale, ca în cuvintele:

<i>cer</i>	čer	trei litere	trei sunete
<i>cine</i>	ci-ne/ či-ne	patru litere	patru sunete
<i>ger</i>	đer	trei litere	trei sunete

<i>general</i>	<i>ge-ne-ral/ ġe-ne-ral</i>	șapte litere	șapte sunete
<i>gġnere</i>	<i>gi-ne-re/ ġi-ne-re</i>	șase litere	șase sunete
<i>chef</i>	<i>k'ef</i>	patru litere	trei sunete
<i>chemare</i>	<i>che-ma-re/ k'emare</i>	șapte litere	șase sunete
<i>ghem</i>	<i>g'em</i>	patru litere	trei sunete
<i>ghemotoc</i>	<i>ghe-mo-toc/ g'emotoc</i>	opt litere	șapte sunete
<i>ghioceł</i>	<i>ghi-o-cel/ g'ioceł</i>	șapte litere	șase sunete

Într-o silabă în care există și o altă vocală, sunetele **e** și **i** nu au valoare fonetică (valoare fonetică zero), literele fiind considerate doar **litere ajutătoare**:

<i>ceas</i>	<i>čas</i>	patru litere	trei sunete
<i>ceară</i>	<i>cea-ră/ čară</i>	cinci litere	patru sunete
<i>ciudă</i>	<i>ciu-dă/ čudă</i>	cinci litere	patru sunete
<i>chiar</i>	<i>k'ar</i>	cinci litere	trei sunete
<i>cheamă</i>	<i>chea-mă/ k'amă</i>	șase litere	patru sunete
<i>îngheață</i>	<i>în-ghea-ță/ îng'ață</i>	opt litere	șase sunete
<i>chiulangiu</i>	<i>chiu-lan-giu/ k'ulang'u</i>	zece litere	șapte sunete

DUBLETE VOCALICE ȘI CONSONANTICE

a) Dubletele vocalice fac parte din silabe diferite, fiind vocale în hiat: *con-tra-a-tac*, *su-pra-a-glo-me-rat*, *fġ-in-ță*, *al-co-ol*, *a-le-e*, *i-de-e*, *cu-vġ-in-ță*, *fġ-in-ță*, *zo-o-lo-gġ-e*, *a-tu-uri*, *re-zi-du-uri*.

- Vocale identice: **aa** (*contraatac*, *supraaglomerat*), **ee** (*alee*, *idee*, *licee*), **ġġ** (*cuvġință*, *fġință*, *știință*), **oo** (*alcool*, *zoologie*), **uu** (*atuuri*, *reziduuri*).
- Vocale diferite: **ae** (*a-er*), **io** (*bi-o-lo-gġ-e*), **iu** (*tri-unghi*), **ea** (*re-al*), **oe** (*po-et*), **ui** (*tă-mă-du-i*) etc.

Cuvântul **fġică** este singurul cuvânt în care cei doi **i** fac parte din aceeași silabă – **fġi-că** (primul – ca vocală întregă, al doilea – ca semivocală).

Substantivele și adjectivele terminate la nominativ-acuzativ în doi **i** îi păstrează în aceeași silabă: *co-pġi*, *po-mġi*, *pu-ġi*, *fru-mo-șġi*, *va-lo-ro-șġi*.

Substantivele feminine terminate la genitiv-dativ în doi **i** au același comportament: *fe-me-ġi*, *fo-ġi*, *o-ġi*, *pă-cġi*, *stră-zġi*, *vă-ġi*, *vo-cġi*.

Unele verbe de conjugarea a IV-a, terminate în **i**, care au la perfectul simplu doi **i** (**-ġi**) păstrează și ele dubletul într-un diftong din ultima silabă: *ci-tġi*, *o-priġi*, *por-nġi*, *ve-nġi*. Același lucru se întâmplă la perfectul simplu cu patru verbe (*a pustii*, *a se sfġi*, *a prii*, *a înmii*) care la infinitiv se termină în doi **i**: *pus-ti-ġi*, *sfi-ġi*, *pri-ġi*, *în-mi-ġi*.

La cuvintele terminate cu trei **i** (*ageamiii*, *chiulangiii*, *copiii*, *fiii*, *geamgiii*, *macagiii*, *proprii*, *zarzavagiii* etc.), ultimii doi **i** fac parte din ultima silabă: *a-gea-mi-ġi*, *chiu-lan-gi-ġi*, *co-pi-ġi*, *fġ-ġi*, *geam-gi-ġi*, *ma-ca-gi-ġi*, *pro-pri-ġi*, *zar-za-va-gi-ġi*.

În aceste cuvinte, primul *i* face parte din rădăcina cuvântului, cel de-al doilea (semivocală) este desinență de plural, iar ultimul *i* (vocală) este articolul hotărât enclitic.

b) *Dublele consonantice* fac parte din silabe diferite, atât în cuvintele primare (*ac-ces*, *ac-ci-dent*, *Isac-cea*, *oc-ci-dent*, *suc-ces*), cât și în cele derivate (*în-nop-ta*, *în-noi*, *inter-regn*, *in-ter-re-gi-o-nal*, *port-ta-bac*, *trans-si-be-ri-an*, *trans-sub-stan-ți-al*).

Consoanele duble din unele cuvinte împrumutate au același comportament în limba română (*hobby* – *hob-by*, *addenda* – *ad-denda*, *allegro* – *al-le-gro*, *pianissimo* – *pia-nis-si-mo*, *grosso modo* – *gros-so mo-do*).

Consoanele duble alăturate se regăsesc, firesc, în cuvintele monosilabice (*gauss*, *loess*, *watt*), precum și în cuvintele împrumutate fără adaptări (*curriculum* – *cu-rr-i-cu-lum*, *mezzosoprană* – *me-zzo* (cit. țo) – *so-pra-nă*).

CUVINTE ȘI NUMĂR DE SILABE

După numărul de silabe pe care le conțin, cuvintele limbii române sunt:

- **monosilabice** (o silabă): *a*, *tu*, *doi*, *mai*, *calm*, *text*;
- **bisilabice** (două silabe): *ca-să*, *floa-re*, *soar-tă*, *vor-bă*;
- **trisilabice** (trei silabe): *pa-să-re*, *al-bas-tru*, *în-vă-țat*;
- **polisilabice** (mai mult de trei silabe): *în-vă-ță-cel*, *i-re-pro-șa-bil*, *ne-cu-nos-cu-tu-lui*, *ne-re-cu-nos-că-to-ru-lui*.

DESPĂRȚIREA ÎN SILABE (SILABAȚIA)

1. (o consoană)

ma-**mă**

a) Atunci când o consoană se află între două vocale, aceasta trece în silaba următoare: *ca-să*, *pă-du-re*, *u-ti-li-za-re*, *re-ce*, *ve-cin*, *po-diș*, *a-fiș*, *le-ge*, *o-lea-că*, *lu-nă*, *soa-re*, *ra-zei*.

b) Dacă înaintea consoanei sau după ea se află un diftong sau un triftong, consoana trece în silaba următoare: *pâi-ne*, *stro-pea-lă*, *cre-îoa-ne*. (Atât diftongul, cât și triftongul se comportă ca un singur sunet, vocală).

c) Litera **x** este considerată ca o singură consoană și trece în silaba următoare atunci când se află între două vocale: *a-xă*, *e-xa-men*, *e-xer-ci-țiu*.

d) Grupurile de litere *ch*, *gh* (urmate de *e* sau *i*) notează, față de alte situații câte o singură consoană. *k'*, *g'*; de aceea, cuvintele în care apar se despart astfel: *u-re-che*, *a-chi-tat*, *le-gh-e*, *o-ghial*.

2. (două consoane)

mun-**te**

a) c-c Atunci când două consoane se află între două vocale, prima consoană trece în silaba dinainte, iar a doua în silaba următoare: *ar-că*, *ar-tist*, *un-ghi-e*, *ic-ni*, *tic-sit*, *ac-tiv*, *caf-tan*, *mul-te*, *în-ger*, *lun-git*, *un-gher*, *în-ghi-ți*, *mun-te*, *as-cet*, *is-che-mi-e*, *as-chi-mo-di-e*, *as-tăzi*.

ADJECTIVUL (tablou sintetic)

Feluri		Exemple	
După origine (tipul informației semantice GALR)	calificative (propriu-zise)	<i>frumos, înalt, bun, nou, fragil, ager, rece, leneș</i>	
	determinative (provenite din alte părți de vorbire: adjective pronominale, numerale, participii, gerunzii, adverbe)	<i>tatăl meu, temă scrisă, altă parte, voce tremurândă, asemenea om, doctor vestit, elev motivat</i>	
După flexiune	variabile	cu două forme	<i>dulce, limpede, gălbui, tenace</i>
		cu trei forme	<i>adânc, larg, pustiu, castaniu</i>
		cu patru forme	<i>frumos, acru, bun, greu</i>
	invariabile	<i>gri, maro, gata, asemenea, sexy, perspicace, forte</i>	
Gradele de comparație (de intensitate – GALR)			
Pozitiv		<i>frumos, înalt, bun, vechi</i>	
Comparativ	de egalitate	la fel de, tot așa de / <i>frumos, înalt, bun, vechi</i>	
	de inegalitate	de superioritate	mai / <i>frumos, înalt, bun, vechi</i>
		de inferioritate	mai puțin / <i>frumos, înalt, bun, vechi</i>
Superlativ	relativ	de superioritate	cel mai / <i>frumos, înalt, bun, vechi</i>
		de inferioritate	cel mai puțin / <i>frumos, înalt, bun, vechi</i>
	absolut	de superioritate	foarte, tare, grozav, teribil, nemaipomenit, extraordinar , (de)/ <i>frumos, înalt, bun, vechi, interesat, amabil</i>
		de inferioritate	foarte, tare, prea, grozav, teribil, nemaipomenit, extraordinar (de) puțin / <i>amabil, cooperant, interesat</i>
Adjective necomparabile		<i>superior, optim, infim, teribil, minunat, absolut, inițial, final, metalic, mort, excelent, inferior</i>	
Funcții sintactice		atribut adjectival, nume predicativ, complement prepozițional, circumstanțial (de timp, de mod, de cauză), element predicativ suplimentar	
Locuțiuni adjectivale		<i>de frunte, de treabă, de milioane, la locul lui, cu bun-simț, cu dare de mână, fel de fel, tot unul și unul</i>	

ADJECTIVUL

Adjectivul este partea de vorbire flexibilă care exprimă însușirea cantitativă sau calitativă a obiectului denumit de substantiv.

Adjectivul se acordă în gen, număr și caz cu substantivul și are o flexiune asemănătoare.

Așezat înaintea substantivului, preia articolul hotărât enclitic al acestuia (*fata frumoasă – frumoasa fată, băiatul harnic – harnicul băiat*).

FELURILE ADJECTIVELOR

După origine, adjectivele sunt: *calificative și determinative*.

1. *Adjectivele calificative* sunt adjective propriu-zise: *frumos, înalt, nou, fragil, ager, rece, leneș, limpede, bun, vechi, greu, tenace, perspicace* etc.

2. *Adjectivele determinative* sunt adjective formate prin conversiune din alte părți de vorbire:

- adjective pronominale (posesive, demonstrative, nehotărâte, interogativ-relative, negative, de întărire): *tatăl meu, fata aceea, altă problemă, care băiat, niciun om, el însuși*;
- numerale cu valoare substantivală: *două fete, câștiguri inzecite, al treilea val*;
- adverbe: *așa întâmplare, astfel (de) om, altfel (de) probleme, puțin la minte, mersul agale*;
- verbe la participiu: *doctor vestit, soluție greșită, foaie îndoită, casă părăsită*;
- gerunzii acordate: *voce tremurândă, mână transpirândă, ființă suferindă, rană sângerândă*.

După flexiune, se disting două clase de adjective: *variabile și invariabile*.

1. *Adjectivele variabile*, în număr covârșitor în limba română, sunt acele adjective care au forme diferite la masculin-feminin, respectiv singular-plural:

- cu două forme: *dulce – dulci, limpede – limpezi, gălbui – gălbuie, tenace – tenaci*;
- cu trei forme: *adânc – adâncă – adânci, larg – largă – largi, pustiu – pustie – pustii, castaniu – castanie – castanii*;
- cu patru forme: *frumos – frumoasă – frumoși – frumoase, acru – acră – acri – acre, bun – bună – buni – bune, greu – grea – grei – grele*.

2. *Adjectivele invariabile* sunt adjective cu o singură formă pentru masculin (neutru)-feminin, atât la singular, cât și la plural: *gri, maro, kaki, gata, asemenea, sexy, perspicace, forte, locvace, atroce, feroce, forte, leoarcă, sadea, cumsecade (leu, leoaică, lei, leoaice/feroce; asemenea/băiat, fată, băieți, fete; nasture, cămașă, nasturi, cămăși/maro)*.

GRADELE DE COMPARAȚIE (DE INTENSITATE – GALR)

1. **Gradul pozitiv** reprezintă forma primară a adjectivului exprimând caracteristici firești ale obiectelor, fără raportare la alte obiecte sau însușiri: *frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn*.

2. Gradul comparativ evaluează treptele (gradele) de intensitate ale însușirii, ca egală, superioară sau inferioară, raportată la același obiect sau la alte obiecte, în aceleași împrejurări sau în împrejurări diferite. Toate aceste trepte au drept punct de pornire adjectivul la gradul pozitiv, adică adjectivul de bază, căruia i se antepun determinanții specifici (adverbe sau locuțiuni adverbiale).

a) Comparativul de egalitate presupune egalitatea însușirilor: **la fel de, tot așa de, tot atât de, deopotrivă de**/ frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn.

b) Comparativul de inegalitate indică gradul mai ridicat sau mai redus al calității unui obiect, având două grade de intensitate:

- **de superioritate**, realizat cu ajutorul adverbului **mai: mai**/ frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn.
- **de inferioritate**, realizat cu locuțiunea adverbială **mai puțin: mai puțin**/ frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn.

3. Gradul superlativ exprimă intensitatea maximă a însușirii și se realizează ca relativ și absolut, fiecare cunoscând câte două forme, de superioritate și de inferioritate.

a) Superlativul relativ, atât cel de superioritate, cât și cel de inferioritate, mai păstrează o comparație implicită, întrucât extrag și unicizează caracteristicile unor obiecte, distingându-le de altele dintr-o grupare cunoscută și limitată.

- **de superioritate: cel mai**/frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn;
- **de inferioritate: cel mai puțin**/frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn.

b) Superlativul absolut indică o intensitate maximă a însușirilor, fără raportare la alte obiecte sau alte însușiri.

- **de superioritate: foarte, tare, mult, prea**/ frumos, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, limpede, curat, demn.

Mărcile superlativului absolut de superioritate (*foarte, tare, mult, prea*), mai rar ale celui de inferioritate, pot fi atât antepuse, cât și postpuse, schimbarea topicii obișnuite având adesea efecte emoționale, artistice („**Mult bogat** ai fost odată, **mult** rămas-ai tu **sărac!**”; „o **prea frumoasă fată**” – Mihai Eminescu): **tare/sărac, iubit, priceput, necăjit, supărat, lăudat** // **sărac, iubit, priceput, necăjit, supărat, lăudat/ tare**.

- **de inferioritate: foarte, tare, mult, prea/puțin**/amabil, cooperant, interesat, instruit, educat, politicos.

Gradul superlativ absolut de inferioritate este foarte puțin întrebuițat, vorbitorii preferând formele negative ale adjectivelor: *El este foarte puțin interesat/cooperant/instruit/educat/politicos. El este neinteresat/necooperant/neinstruit/needucat/nepoliticos.*

ALTE MODALITĂȚI DE REALIZARE A SUPERLATIVULUI¹

a) construcții de tipul adverb + de + adjectiv: grozav, teribil, nemai-pomenit, extraordinar, demențial, negrăit, nespus, dureros, incredibil, așa, atât, extrem, din cale-afară, formidabil/ de/ frumos, urât, înalt, bun, vechi, cumsecade, harnic, inteligent, curat. (*O, lasă-mi capul meu pe sân,/ iubit, să se culce,/ sub raza ochiului senin/ și negrăit de dulce. Ah, ce fioros de dulce de pe buza ta cuvântu-i!* – Mihai Eminescu);

1. Vezi GALR, I, p. 159-164.

b) supine postpuse: adjectiv + *de* + supin: *frumoasă de nespus, o priveliște de nedescris, o situație de neimaginat, o urâtenie de speriat;*

c) adjectivele mort, putred, frânt, rupt + de + adjectiv: *mort de beat, putred de bogat, frânt/rupt de obosit;*

d) câteva substantive cu valoare adverbială: *foc, turtă, clampă, lulea, cuc, bocnă, ocnă, grămadă, lună, bec:* scump *foc*, beat *turtă/clampă*, îndrăgostit *lulea*, singur *cuc*, înghețat *bocnă*, sărată *ocnă*; prost *grămadă*, curat *lună*;

e) repetarea adjectivului: *mare, mare; greu, greu; cinstit, cinstit; nou-nouț; gol-goluț;*

f) prelungirea unor sunete: *maaare, greeeu, buuuun, rrrrău;*

g) derivarea cu sufixe și prefixe vechi sau neologice: *străvechi, superfin, supranatural, arhicunoscut, ultracentral, extrafin, rarisim.*

Adjectivele necomparabile² au sens sau/și formă de superlativ, sau pur și simplu nu admit comparația (*superior, optim, infim, teribil, minunat, admirabil, splendid, absolut, inițial, final, metalic, mort, excelent, inferior, maxim, minim, complet, rotund, pătrat, anterior, posterior, proxim, unic, veșnic*) și, prin urmare, nu admit mărcile gradelor de comparație, mărci percepute ca fiind pleonastice. Astfel, sunt incorecte formulări de tipul *mai, cel mai, foarte/ superior, optim, inițial, metalic, minunat, absolut, rotund, unic, veșnic.*

POSSIBILITĂȚILE COMBINATORII ALE ADJECTIVULUI

În calitate de **adjunct**, adjectivul poate îndeplini funcțiile sintactice de:

1. atribut adjectival: *fată frumoasă, băiat isteț.*

2. nume predicativ: *Fata este frumoasă.; Băiatul este isteț.*

3. element predicativ suplimentar: *Fetița aleargă voioasă.; Bunica se întorcea obosită.*

4. complement prepozițional: *Din verde s-a făcut galbenă.*

5. circumstanțial:

• **de timp:** *„Încă de mic/ te cunoșteam pe tine.” (Mihai Eminescu)*

• **de mod:** *Era mai mult gras decât solid.*

• **de cauză:** *Se prăbușea de obosit.*

• **opozitional:** *E vânăt în loc de albastru.*

• **cumulativ:** *Afară de emoționat părea și obosit.*

Regenții adjectivelor adjunct pot fi:

a) substantive (*sate/străzi/case/curți pustii*);

b) substitute – pronume personale, numerale (*ceva potrivit, cineva cunoscut, doi absenți*);

c) grupuri nominale formate din substantiv urmat de unul sau mai multe adjective (*subiecte unice naționale; acid acetic glacial; cântece populare regionale românești*).

În funcția de element predicativ suplimentar, adjectivul are dublă subordonare: față de verb și față de substantiv:

Bunica se întorcea obosită.

2. Vezi Mioara Avram, *op. cit.*, p. 127.

NUMERALUL (tablou sintetic)

		Feluri	Exemple
după conținut	cardinale	propriu-zise	<i>unu, doi, cinci, doisprezece, douăzeci și cinci, o sută, trei mii etc.</i>
		colective	<i>amândoi (ambii), tustrei, tuspatru, toți șase (toți = adjectiv)</i>
		fracționare	<i>sfert, jumătate, doime, treime, cincime, două cincimi, trei la sută, unu pe doi etc.</i>
		distributive	<i>câte doi (doi câte doi), câte trei, câte zece.</i>
		multiplicative	<i>dublu, triplu, îndoit, înzecit, însutit etc.</i>
		adverbiale	<i>o dată, de trei ori, de zece ori etc.</i>
	ordinales	propriu-zise	<i>primul, întâiul, al doilea, al douăzecilea, prima, întâia, a doua, a zecea, cel dintâi, cel de-al doilea</i>
		adverbiale (de repetare)	<i>prima/întâia dată (oară), a doua oară etc.</i>
după alcătuire	simple	<i>unu-zece, primul, prima, întâiul, întâia, al doilea, a doua, al treilea, al nouălea</i>	
	compuse	<i>unsprezece, douăzeci și unu, patruzeci, patru sute, două sute patruzeci și cinci, o sută, cinci mii, al douăzeci și doilea</i>	
	locuțiuni numeral	<i>de la zero, unul și unul, una din două, din doi în doi, de doi bani/ de două parale, la doi pași, vreo două prune, cu două fețe, în doi timpi și trei mișcări etc.</i>	

NUMERALUL

Numeralul este partea de vorbire flexibilă care arată numerele abstracte din matematică (**unu, doi, trei**), numărul obiectelor de același fel (**trei copii, tustrei**) sau ordinea acestora (**al doilea copil, repriza a doua**).

NUMERALELE CARDINALE

1. Numerele cardinale propriu-zise exprimă un număr abstract (matematic), fără a face referire la obiecte sau la ordinea acestora.

După alcătuire, numerele cardinale sunt: *simple* și *compuse*.

Sunt **simple** numerele cardinale:

- de la unu la zece: *unu, doi, ..., zece*;
- peste zece: *sută, mie, milion, miliard, trilion*.

Sunt **compuse** numerele începând de la unsprezece: *unsprezece, doisprezece, treisprezece... nouăsprezece; douăzeci și unu, o sută douăzeci și unu, patruzeci și două de mii*.

▫ Valori ale numeralului

1. Valoare substantivală:

*Elena locuiește la etajul patru; eu locuiesc la **doi**.*

Doi plus doi fac patru.

2. Valoare pronominală: *Suntem trei frați: **unu** e medic și **doi** sunt ingineri.*

3. Valoare adjectivală: ***Doi elevi** au întârziat. Am scris **zece pagini**.*

Numerele cardinale se comportă ca substantivele, având aceleași funcții sintactice.

- Subiect: *Au venit **doi**, au plecat **trei**.*
- Nume predicativ: *Prietenii mei **sunt doi**.*
- Complement direct: *Pe **doi** i-am recunoscut.*
- Complement indirect: *Le-am adus **celor doi** caietele.*
- Complement de agent: *Am fost văzut **de doi**.*
- Complement prepozițional: *Am discutat **cu doi** dintre ei.*
- Atribut substantival în genitiv: *Am ascultat povestea **celor doi**.*
- Circumstanțial de loc: *M-am oprit **lângă cei doi**.*
- Circumstanțial de mod: *S-a comportat **ca cei doi**.*
- Circumstanțial de cauză: *M-am împiedicat **din cauza celor doi**.*
- Circumstanțial de scop: *S-a sacrificat **pentru cei doi**.*
- Circumstanțial instrumental: *A trimis vorbă **prin cei doi**.*
- Circumstanțial concesiv: ***În ciuda celor doi**, te-am ajutat.*
- Circumstanțial condițional: ***În locul celor doi**, te-aș ajuta.*

Când însoțește un substantiv, numeralul cardinal propriu-zis devine adjectiv, cu funcția sintactică de atribut adjectival.

***Doi băieți** au plecat. Lipsesc **trei elevi**.*

Au forme pentru masculin și feminin doar numeralele: **unu-una, doi-două**.

De la douăzeci în sus, numeralul are valoare substantivală, iar substantivul precedat de prepoziția **de** este un determinant.

Douăzeci și trei de elevi au plecat în excursie.

În această construcție cuvântul *elevi* are funcția de atribut substantival prepozițional. Prepoziția **de** pune substantivul *elevi* în poziția de subordonare (adjunct).

► Scriere și pronunțare:

Forme	
literare	nonliterare
<i>unsprezece</i>	<i>unșpe</i>
<i>doisprezece</i>	<i>doișpe</i>
<i>optsprezece</i>	<i>opșpe</i> <i>optușpe</i> <i>optisprezece</i>
<i>nouăsprezece</i>	<i>nooșpe</i>
<i>douăzeci de mii</i>	<i>douăjdemii</i>
<i>nouăzeci de mii</i>	<i>nouăjdemii</i>

2. Numeralesle cardinale colective sunt numeralesle care indică un grup de două sau mai multe obiecte, percepute ca fiind asociate. Numeralesle cardinale colective pot avea atât *valoare substantivală* (**Tustrei** au întârziat.), cât și *valoare adjectivală* (**Tustrei băieții** au întârziat.).

Pentru *doi* și *trei* există forme diferite de gen (*amândoi-amândouă* sau *ambii-ambe-**le*, respectiv *tustrei-tustrele/câteșitrei-câteșitrele*).

De la *doi* în sus se folosește și structura *toți + numeral* (*toți trei/toate trei; toți patru/toate patru; toți cinci/toate cinci* etc.), în care numeralul are valoare adjectivală.

Pentru *patru* există o singură formă pentru ambele genuri (*tuspatru, câteșipatru*).

Formele *amândoi-amândouă* sau *ambii-ambele*, respectiv *tustrei-tustrele/câteșitrei-câteșitrele* sunt interpretate ca **pronume** și **adjective pronominale nehotărâte**.

Formele regionale sau familiare *amântrei, amânpatru* etc., deși utilizate pe alocuri, nu sunt literare.

3. Numeralesle cardinale distributive indică distribuția grupată a obiectelor. Ca și cele colective, pot avea atât valoare substantivală (*Au venit câte doi.*), cât și adjectivală (*Au venit câte doi elevi.*).

4. Numeralesle cardinale fracționare indică o fracție ordinară sau un procent și au numai valoare substantivală, întrucât sunt substantive formate prin derivare de la

numeralele cardinale + sufixul *-ime*: *doime, treime, cincime, zecime, miime*. Tot substantive sunt și: *sfert, jumătate, un procent, cinci procente, unu pe patru, zece la sută* etc.

Având valoare substantivală, îndeplinesc funcțiile sintactice ale substantivului.

5. Numeralele cardinale multiplicative arată în ce proporție crește o cantitate sau o calitate, în raport cu o alta considerată de referință (*îndoit, întreit, înzecit, însutit, înmiit*).

În realitate, aceste numerale sunt adjective provenite din verbe la participiu. Formele *dublu, triplu, cvadruplu* sunt și ele tot adjective. Ele pot avea **valoare adjectivală** (*Comandase o cantitate triplă.*) sau **adverbială** (*De mâine voi munci întreit.*).

6. Numeralele cardinale adverbiale (de repetare) sunt acele numerale care arată de câte ori se repetă o acțiune sau de câte ori se regăsește o cantitate sau o calitate în raport cu o alta cu care se compară (*o dată, de două ori, de cinci ori, de zece ori*). Aceste numerale sunt locuțiuni adverbiale și se realizează cu valori adverbiale (*Am scris tema de două ori, în loc s-o fi scris o dată. El e de zece ori mai deștept decât alții*).

NUMERALELE ORDINALE

Numeralele ordinale exprimă, prin numărare, ordinea sau ierarhia obiectelor dintr-o serie. Numeralele ordinale sunt de două feluri: *propriu-zise și adverbiale (de repetare)*.

a) Numeralele ordinale propriu-zise sunt: *primul (întâiul) – prima (întâia), al doilea (secundul) – a doua (secunda), al treilea – a treia* etc. Ele pot avea atât valoare substantivală (*Primul a ajuns departe.*), cât și valoare adjectivală (*Primul băiat a ajuns departe.*).

Caz	Singular		Plural	
	masculin	feminin	masculin	feminin
N-A	<i>primul întâiul al doilea</i>	<i>prima întâia a doua</i>	<i>primii întâii ---</i>	<i>primele întâiele ---</i>
G-D	<i>primului întâiului celui de-al doilea</i>	<i>primei întâii celei de-a doua</i>	<i>primilor întâilor ----</i>	<i>primelor întâilor ----</i>

b) Numeralele ordinale adverbiale (de repetare) indică ordinea în care se repetă o acțiune: *prima/întâia oară, a doua oară, a treia oară, a zecea oară* etc. Acestea au doar funcții de circumstanțiale (*Ai întârziat a doua oară.*).

► Exprimarea aproximației

Există mai multe modalități de exprimare a aproximației:

1. prin repetarea unui numeral cardinal apropiat: *Își vizitează bunicii de două, trei ori pe lună.*

2. prin intercalarea adverbilor *aproximativ, circa, vreo*, sau a prepoziției *peste*: *L-am văzut de vreo cinci ori. / L-am întâlnit de peste cinci ori.*

3. prin folosirea la plural a numeralelor *zeci, sute, mii*: *Ți-am spus de mii de ori să fii mai atentă.*

4. prin folosirea lui *n* din matematică: *Ți-am spus de n ori să fii mai atentă.*

PREPOZIȚIA (tablou sintetic)

Feluri		Exemple
după origine	primare (neanalizabile)	<i>a¹, a², asupra, ca, către, contra, cu, de, după, fără, în, între, întru, la, lângă, pe, pentru, peste, până, spre, sub (per, pro, supra, versus, via), grație, datorită, mulțumită.</i>
	secundare (analizabile)	<i>deasupra, despre, din, dinspre, dintre, dintru, înde, înspre, prin, printre, // de către, de la, de pe, de sub, fără de, în contra, pe la, pe lângă, pe sub, până în, până la.</i>
după formă	simple	prepozițiile primare: <i>cu, de, în, pentru, spre, sub</i> ; sudate: <i>deasupra, despre, dinspre</i> etc.
	compuse	nesudate: <i>de-a, de către, de cu, de deasupra, de după, de la, de lângă, de pe, de peste, de prin, de sub, fără de</i> etc.
Cazurile	A	primare (excepție <i>asupra</i> și <i>contra</i>); majoritatea celor compuse.
	G	<i>asupra, contra, deasupra, de deasupra.</i>
	D	<i>datorită, grație, mulțumită.</i>
Locuțiunile prepoziționale	<i>față de, în loc de, în preajma, în jurul, odată cu, la un loc cu, afară de, cât despre, împreună cu, în pofida, în preajma, alături de, față de, alături cu</i> etc.	

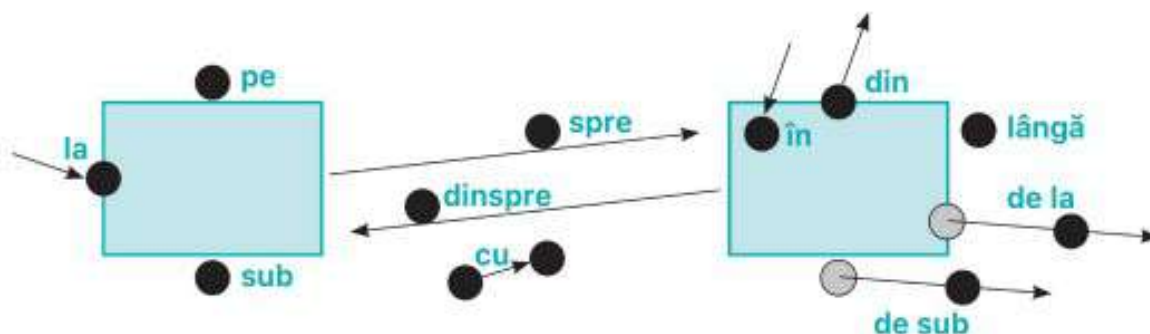
PREPOZIȚIA

Prepoziția este partea de vorbire neflexibilă cu rol de element de relație în interiorul propoziției (*casă de piatră, drumul spre munte, cioplit în lemn, cules de pe jos*). Când însoțește un adverb sau un pronume relativ, poate fi conector la nivelul frazei (*Nu știu/pe cine ai văzut.*). Neavând un înțeles propriu-zis, prepoziția nu are funcții sintactice, fiind doar un instrument gramatical, un cuvânt ajutător, realizând funcțiile sintactice numai împreună cu partea de vorbire pe care o însoțește.

FELURILE PREPOZIȚIILOR

I. **După origine**, prepozițiile sunt *primare (neanalizabile)* și *secundare (analizabile)*.

Prepozițiile *primare (neanalizabile)* sunt, în general, prepoziții formate dintr-un singur cuvânt. Fiind purtătoare de sensuri foarte vagi, pot fi folosite în diverse contexte. Doar puține dintre aceste sensuri pot fi ilustrate:

Prepozițiile cu mai multe sensuri sunt *în, de, la, pe*, fapt pentru care sunt utilizate în cele mai diverse contexte de comunicare, după cum prepozițiile *a²* și *inde* sau *lângă* au foarte puține utilizări.

Prepoziția **a¹** este prepoziția cu cea mai largă utilizare: este marcă a infinitivului (*a cânta, a vedea, a scrie, a coborî*), introduce numele predicativ (*pare a ști*), sau un circumstanțial de mod („*face a vânt și a vreme rea*”), realizează asemănarea (*seamănă a vilă*), sau construcțiile de genitiv (*tatăl a trei copii, locuință a familiei*).

Prepoziția **a²** este folosită, doar pentru a indica o cantitate sau o valoare (*trei lăzi a 20 de kilograme; două pâini a 3 lei*).

Prepozițiile *secundare (analizabile)* sunt formate prin:

a) compunere din prepozițiile primare, unele dintre ele fiind sudate (*înspre < în + spre; deasupra < de + asupra; dintre < de + între*), altele nu (*de-a, de la, pe la, până în*).

b) schimbarea valorii gramaticale, cele mai multe adverbe cu formă articulată (*înaintea, înapoia, îndărătul, dedesubtul, împrejurul* etc.).

Tot analizabile sunt considerate și prepozițiile *dedesubtul, înaintea, împrejurul, îndărătul*, alcătuite dintr-o prepoziție și un adverb.

II. După formă, prepozițiile sunt simple și compuse.

Prepozițiile simple (sintetice¹) sunt exprimate printr-un singur cuvânt, indiferent de modul de formare a acestuia. Sunt cuprinse aici prepozițiile primare (*a, către, cu, de* etc.), dar și cele secundare sudate (*deasupra, dinspre, dintre, înspre* etc.).

Prepozițiile compuse (perifrastice²) sunt exprimate prin două sau mai multe cuvinte, cu sens unitar, formate:

a) din prepoziții nesudate (neaglutinate³): *de la, de pe, de prin, de pe la* etc.;

b) din prepoziții și alte părți de vorbire, nesudate: *în fața, în dreptul, în afară de, din cauza, cu scopul, prin intermediul, pe lângă că* etc.

CELE MAI UTILIZATE PREPOZIȚII

a¹, a², asupra, către, (în) contra, cu, de, de către, de la, despre, din, dinspre, dintre, dintru, drept, după, fără, în, înde, înspre, între, intru, la, lângă, pe, pe la, pe lângă, pentru, peste, până, prin, printre, printru, spre, sub.

POZIȚIA PREPOZIȚIILOR FAȚĂ DE CUVÂNT

1. Lângă cuvântul pe care îl leagă: **pe drum, în copilărie, din vacanță.**

2. Despărțite de cuvânt: **pe alt drum, în frumoasa copilărie, din fiecare vacanță.**

CAZURILE PREPOZIȚIILOR

Deși au doar rolul de instrumente gramaticale (elemente de legătură), prepozițiile pot impune⁴ cazul substantivelor și pronomelor pe care le precedă.

Cazul genitiv este cazul prepozițiilor și al locuțiunilor prepoziționale cu formă articulată: *în fața, îndărătul, în dreptul, la mijlocul, dedesubtul* etc. Se constată că și substantivele precedate sunt articulate (*în fața casei, îndărătul ușii, la mijlocul horei*).

Paralelisme	
Prepoziții	Adverbe
<i>S-a oprit în fața casei. (G)</i>	<i>S-a oprit în față. (A)</i>
<i>A rămas îndărătul ușii. (G)</i>	<i>A rămas îndărăt. (A)</i>
<i>Dansa la mijlocul horei. (G)</i>	<i>Dansa la mijloc. (A)</i>

Tot în cazul genitiv vor fi atrase și formele scurte ale pronumelui personal din dativ (*împotriva-mi, în juru-i, în preajma-ți*).

Cazul dativ are doar trei prepoziții specifice: *grație, datorită și mulțumită.*

A reușit **datorită eforturilor** sale. (*datorită cui?* ci D)

Reușita **datorită eforturilor** e admirabilă. (*ce fel de?* atr. D)

Cuvintele *aidoma, asemenea, conform, contrar, potrivit* etc., care cer și ele cazul dativ, nu sunt prepoziții, ci adverbe.

1. C. Dimitriu, *op. cit.*, pp. 747-768.

2. *Idem.*

3. *Ibidem.*

4. În uzul curent, expresia este „cer cazul”.

Cazul acuzativ este cazul prepozițiilor primare (excepție fac: *asupra* și *contra*), precum și al majorității celor secundare. Prin eliminare, sunt specifice acuzativului toate cele care nu aparțin cazurilor genitiv și dativ.

mine – proba prepozițiilor

Pentru identificarea sigură și rapidă a celor mai multe dintre prepozițiile acuzativului e suficientă proba cu pronumele personal **mine**. Astfel, numai prepozițiile (nu și toate locuțiunile!) acuzativului admit lângă ele acest pronume (*ca, de, de la, despre, din, dinspre, în, la, lângă, până la, pe, pentru, peste, spre, sub mine – A*), ceea ce nu se întâmplă cu prepozițiile celorlalte două cazuri.

În același mod se verifică și deosebirea prepozițiilor de conjuncții, întrucât nici conjuncțiile nu admit prezența acestui pronume personal.

LOCUȚIUNILE PREPOZIȚIONALE

Locuțiunile prepoziționale sunt grupuri de două sau mai multe cuvinte care împreună au valoarea unei prepoziții.

Având în componența lor și o altă parte de vorbire, locuțiunile prepoziționale au un conținut semantic mai amplu, astfel încât pot fi clasificate în funcție de sens și specializări: **de loc** (*în dreptul, în fața, de-a lungul, în spatele, în mijlocul* etc.), **de timp** (*în cursul, înainte de, înaintea, odată cu* etc.), **de mod** (*asemănător cu, în conformitate cu* etc.), **de cauză** (*din cauza*), **de scop** (*în vederea, cu scopul, pentru a* etc.), **condiționale** (*în cazul, în caz de* etc.), **concesive** (*în pofida, în ciuda, chiar de* etc.), **sociative** (*împreună cu, cu tot cu, alături de* etc.), **de relație** (*referitor la, cât despre, relativ la* etc.), **instrumentale** (*prin intermediul, cu ajutorul, cu sprijinul* etc.), **opozitionale** (*în loc de, în locul* etc.), **cumulative** (*pe lângă* etc.), **de excepție** (*în afară de, cu excepția* etc.).

Deosebirea dintre prepozițiile compuse și locuțiunile prepoziționale constă în faptul că primele conțin doar prepoziții (*de la, de pe, de lângă, pe la, până la* etc.), pe când locuțiunile prepoziționale au în componența lor și o altă parte de vorbire (*în afară de, în dreptul, în jurul, în cazul, de-a lungul, față de, cu privire la, în conformitate cu* etc.).

CELE MAI UTILIZATE LOCUȚIUNI PREPOZIȚIONALE

alături de, altfel decât, asemănător cu, cât despre, contrar cu, cu ajutorul, cu excepția, cu scopul, cu tot (cu), de-a curmezișul, de-a latul, de-a lungul, din afara, din cauza, din pricina, împreună cu, în afara, în afară de, în cazul, în ceea ce privește, în ciuda, în conformitate cu, în cursul, în dreptul, în fața, în funcție de, în jurul, în loc de, în locul, în pofida, în urma, în vederea, în/din afara, în/din spatele, în/la/pe/spre mijlocul, în/la/pe/spre spatele, în/la/pe/spre stânga, în/pe timpul, înainte de, întrucât, la fel cu, la începutul, odată cu, pe dinaintea, pe lângă, potrivit cu, prin intermediul, referitor la, relativ la.

Prepozițiile cele mai productive în realizarea locuțiunilor prepoziționale sunt, în ordinea frecvenței: *în, cu, de, la.*

În cazul prezenței unei conjuncții în finalul construcțiilor, avem de a face cu locuțiuni conjuncționale.

Locuțiuni prepoziționale	Locuțiuni conjuncționale
din cauza	din cauză că
în loc de	în loc să
în afară de	în afară că

OMONIMIA ȘI VALORILE MULTIPLE ALE UNOR PREPOZIȚII

a:

1. Prepoziție pentru:

- a) Genitiv sau acuzativ: *tatăl a trei copii; două pâini a trei lei.*
- b) Infinitiv: *a cânta, a citi.*
- c) Numele predicativ: *Nu-i a bine.*
- d) Complemente: *Miroase a ars.*

2. Articol posesiv genitival: *carte a Laurei, casă a noastră.*

la:

1. Prepoziție în:

- a) Acuzativ: *Merge la școală.*
- b) Dativ: *Ofer premii la trei elevi.*

2. Adjectiv: *S-au dat la premiul (multe premii)*

contra:

- 1. Genitiv: *Luptă contra drogurilor.*
- 2. Acuzativ: *contra cost/ chitanță/ cronometru.*

de:

1. Prepoziție: *casă de piatră, floare-de-colt;*

2. Conjuncție cu valoare:

- a) condițională (*dacă*): *De vei veni, vei vedea.*
- b) consecutivă (*încât*): *L-a lovit de l-a năucit.*
- c) concesivă (*chiar dacă*): *Și de-ai vrea, n-ai putea veni.*

3. Pronume relativ: *El e băiatul de l-ai văzut ieri. (de = pe care).*

Forme apropiate de prepoziții au și adverbele **ca** (*la fel ca – Îți spun ca unui prieten*), **cât** (*cât vrei*), **decât** (*l-a dat mai mult lui decât ei.*), **aidoma** (*planului*), **conform** (*planului*), **contrar** (*planului*).

Forme literare	Forme neliterare
de	dă, di
de pe	după, dupe, di pi
de lângă	dângă, dingă
printre	pintre
pe la	pă la, pi la
ca prieten	ca și prieten

CONJUNCȚIA (tablou sintetic)

Feluri		Exemple	
după rolul gramatical	de coordonare	copulative	<i>și, iar, nici, ...ci și, precum și, nu numai, și cu.</i>
		adversative	<i>și, iar, dar, însă, ci, numai că/să.</i>
		disjunctive	<i>sau, ori, fie; ba...ba; sau...sau, ori...ori; fie...fie.</i>
		concluzive	<i>așadar, deci, prin urmare, în concluzie, în consecință, vasăzică, așa că.</i>
	de subordonare	<i>că, să, ca să, dacă, de (dacă), deși, încât, fiindcă, deoarece, întrucât.</i>	
după formă	simple (neanalizabile)	<i>ci, dar, de, fie, iar, însă, nici, ori, sau, și.</i>	
	compuse (analizabile)	<i>ca să, ci și, cum că, de să, deoarece (de + oare + ce), deși (de + și), fiindcă (fiind + că), încât, (în + cât), întrucât (întru + cât).</i>	
Locuțiuni conjuncționale <i>ca și când, ca și cum, cât și, chiar dacă, ci și, cu toate că, dar și, de parcă, din cauză că, din pricină că, după ce, fără ca să, în loc să, în timp ce, în vreme ce, îndată ce, măcar că, măcar de, măcar să, (ori) de câte ori, până ce, până să, pentru ca să, pentru că, precum și.</i>			

TESTE

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

1. Sunt numai vocale sunetele din seria:
- a) a, e, i, o;
 - b) e, i, î, u;
 - c) e, i, o, u;
 - d) a, â, â, î.
2. Cuvântul **aripioară** conține:
- a) patru vocale și două semivocale;
 - b) trei vocale și trei semivocale;
 - c) două vocale și patru semivocale;
 - d) cinci vocale și o semivocală.
3. Cuvântul **general** conține:
- a) șapte litere și cinci sunete;
 - b) șapte litere și șapte sunete;
 - c) șapte litere și patru sunete.
4. Pot fi și semivocale sunetele din seria:
- a) a, i, o, u;
 - b) e, i, î, â;
 - c) i, î, o, u;
 - d) e, i, o, u.
5. Cuvântul **cheamă** conține:
- a) șase litere și cinci sunete;
 - b) șase litere și patru sunete;
 - c) șase litere și trei sunete.
6. Cuvântul **ingheață** conține:
- a) opt litere și cinci sunete;
 - b) opt litere și patru sunete;
 - c) opt litere și șase sunete.
7. Cuvântul **chiulangiu** conține:
- a) trei vocale, trei litere ajutătoare, patru consoane;
 - b) patru vocale, trei litere ajutătoare, trei consoane;
 - c) trei vocale, două litere ajutătoare, patru consoane.
8. Conțin diftongi toate cuvintele din seria:
- a) floare, doi, ceas, școală;
 - b) moară, alee, iute, mergeau;
 - c) greu, roi, ștearsă, oștean;
 - d) troiță, femeia, iubire, licean;
9. Conțin triftongi toate cuvintele din seria:
- a) aceea, aceea, aleea, aleii;
 - b) leoaică, nemțoaică, pleoapă, tăiau;
 - c) șoricioaică, doreau, fiii, năzuiau;
 - d) treceai, aveai, campaniei, beau.

10. Conțin vocale în hiat toate cuvintele din seria:

- a) alcool, aeroport, baie, doare;
- b) aer, alee, ploaie, ființă;
- c) idee, istorie, citirea, rochia;
- d) fiică, duel, ideal, Ardeal.

11. **E** este doar literă ajutătoare în toate cuvintele din seria:

- a) geam, merge, culege, Gheorghe;
- b) mergeam, chemare, încheie, amăgea;
- c) cheamă, mărgea, vâlcea, suceală;
- d) cheutoare, chermeză, chenar, chel.

12. **E** este și vocală și literă ajutătoare în toate cuvintele din seria:

- a) ceară, cerc, gem, ghem;
- b) cere, arce, gheară, chei;
- c) ginere, geam, merge, muchie;
- d) gem, cere, chei, ghem.

13. În versurile *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie*, litera **e** notează:

- a) vocală, vocală, e cu valoare de ie, vocală, semivocală, semivocală;
- b) vocală, vocală, semivocală, vocală și literă ajutătoare, vocală, semivocală;
- c) vocală și literă ajutătoare, vocală, vocală cu valoare de ie, vocală, vocală și literă ajutătoare, vocală;
- d) vocală și literă ajutătoare, vocală, vocală, semivocală, vocală și literă ajutătoare, semivocală.

14. Litera **e** notează semivocală în toate cuvintele din seria:

- a) deodată, nea, mea, seară;
- b) miere, pleacă, căței, pleosc;
- c) adiere, pleoapă, treaptă, așteaptă;
- d) ne-o (dai), meargă, tei, greu.

15. Litera **i** notează semivocală în toate cuvintele din seria:

- a) iată, doi, iute, miau;
- b) vuii, iarnă, iubire, noi;
- c) soi, voi, trei, icoană;
- d) întreit, roire, cucui, Ioana.

16. Litera **o** notează semivocală în toate cuvintele din seria:

- a) floare, cicoare, ardoare, îndoire;
- b) oare, soare, doare, soartă;
- c) oameni, oiță, ou, aloe;
- d) aortă, cioc, floare, soartă.

17. Litera **i** este numai literă ajutătoare în cuvintele din seria:

- a) chip, aici, cinci, voinici;
- b) dai, rai, ghinion, chinez;
- c) ghiocel, ghiozdan, ginere, cip;
- d) cioc, aghiotant, ghiozdan, cioară.

18. Litera **i** notează un *i* scurt în toate cuvintele din seria:

- a) pomi, lupi, totuși, însăși;
- b) plopi, gropi, bani, meci;
- c) dragi, fragi, orice, deochi;
- d) iod, lălăi, opri, vorbi.

19. În enunțul: *Una-i lumea-nchipuirii cu-a ei visuri fericite,/ Alta-i lumea cea aieva...* diftongii sunt în număr de:

- a) șapte;
- b) opt;
- c) nouă;
- d) zece.

20. În câte dintre cuvintele următoare **i** este vocală întreagă?
pictor, iarbă, ploaie, piatră, albă, miercuri, circ

- a) unul;
- b) două;
- c) trei;
- d) patru.

21. Sunt ordonate alfabetic cuvintele din seria:

- a) arc, armă, artă, amnar;
- b) casă, cerc, coș, cost;
- c) dar, drag, drum, drug;
- d) spate, speculă, spin, sprijin.

22. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) ab-stract, bi-no-clu, co-a-li-ți-e, pe-di-a-tru;
- b) ab-stract, bin-o-clu, co-a-li-ție, pe-dia-tru;
- c) ab-stract, bi-no-clu, coa-li-ți-e, pe-di-a-tru;
- d) abs-tract, bi-no-clu, co-a-li-ție, pe-di-a-tru.

23. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) bo-jdeu-că, di-a-gnos-tic, e-mi-sfe-ră, i-ne-rent;
- b) boj-deu-că, di-ag-nos-tic, e-mis-fe-ră, in-e-rent;
- c) boj-deu-că, di-ag-nos-tic, e-mis-fe-ră, i-ne-rent;
- d) bo-jdeu-că, di-a-gnos-tic, e-mi-sfe-ră, in-e-rent.

24. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) a-mne-zi-e, chin-te-sen-ță, piu-ne-ză, tri-ftong;
- b) a-mne-zi-e, chint-e-sen-ță, pi-o-ne-ză, trif-tong;
- c) a-mne-zi-e, chin-tes-en-ță, pio-ne-ză, tri-ftong;
- d) am-ne-zi-e, chin-te-sen-ță, pi-u-ne-ză, tri-ftong.

25. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) a-tlet, co-mu-niu-ne, ge-o-gra-fi-e, jer-tfă;
- b) at-let, com-u-ni-u-ne, geo-gra-fi-e, jert-fă;
- c) at-let, co-mu-niu-ne, ge-o-gra-fi-e, jert-fă;
- d) a-tlet, co-mu-ni-u-ne, ge-o-gra-fi-e, jert-fă.

26. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) al-tun-de-va, e-xa-men, o-clu-zi-e, sanc-tu-ar;
- b) alt-un-de-va, ex-a-men, o-clu-zi-e, san-ctu-ar;
- c) alt-un-de-va, e-xa-men, oc-lu-zi-e, san-ctu-ar;
- d) al-tun-de-va, ex-a-men, o-clu-zi-e, sanc-tu-ar.

27. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) an-to-nim, fun-cti-o-nar, su-biect, și-fo-ni-er;
- b) an-to-nim, func-ți-o-nar, su-biect, și-fo-ni-er;
- c) an-to-nim, func-țio-nar, su-bi-ect, și-fo-nier;
- d) an-to-nim, fun-cti-o-nar, su-bi-ect, și-fo-ni-er.

28. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) an-tar-ctic, ex-tem-po-ral, mon-stru, pan-a-ceu;
- b) ant-arc-tic, ex-tem-po-ral, mon-stru, pa-na-ceu;
- c) ant-arc-tic, ex-temp-o-ral, mons-tru, pa-na-ceu;
- d) an-tarc-tic, e-xtem-po-ral, mons-stru, pan-a-ceu.

29. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) as-tu-pa, ex-tra-șco-lar, re-cord-man, tran-sat-lan-tic;
- b) a-stu-pa, ex-tra-șco-lar, rec-ord-man, trans-at-lan-tic;
- c) as-tu-pa, e-xtra-șco-lar, re-cord-man, trans-at-lan-tic;
- d) as-tu-pa, ex-traș-co-lar, re-cord-man, tran-sa-tlan-tic.

30. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) au-to-buz, in-e-dit, in-e-gal, de-plân-ge;
- b) a-u-to-buz, i-ne-dit, i-ne-gal, de-plân-ge;
- c) au-to-buz, i-ne-dit, i-ne-gal, dep-lân-ge;
- d) a-u-to-buz, in-e-dit, in-e-gal, dep-lân-ge.

31. Este greșit despărțit în silabe un cuvânt din seria:

- a) ab-sorb-ți-e, cea-slov, geam-gi-ii, i-no-pi-nat;
- b) bac-te-ri-e, i-ne-fa-bil, con-struc-tor, a-nal-fa-bet;
- c) ge-nun-chi-e-ră, per-pe-tu-um, in-ex-o-ra-bil;
- d) cin-te-zoi, a-u-tum-nal, con-sti-tu-ți-e, lin-gvis-ti-că.

32. Este greșit despărțit în silabe un cuvânt din seria:

- a) gra-mo-fon, pleoa-pe, cro-a-zi-e-ră, go-la-ve-raj;
- b) de-spre, sub-strat, on-ctu-os, te-res-tru;
- c) pe-hli-van, sur-me-naj, a-nal-fa-bet, con-struc-ți-e;
- d) in-a-bor-da-bil, los-tri-ță, promp-ti-tu-di-ne, a-na-e-rob.

33. Este greșit despărțit în silabe un cuvânt din seria:

- a) lin-gvist, ghei-zer, bu-ies-tru, cam-pes-tru;
- b) e-xa-men, a-van-pre-mi-e-ră, pri-zo-nier, trans-si-be-ri-an;
- c) a-u-to-nom, par-că, de-ca-tlon, i-o-n-iz-ar-e, ve-ne-ra-bil;
- d) an-trax, pi-ro-teh-ni-e, e-xof-tal-mi-e, re-dun-dan-ță.

34. Este greșit despărțit în silabe un cuvânt din seria:
- a) cer-no-zi-om, bi-op-si-e, banc-no-tă, di-op-tri-e;
 - b) a-trac-tiv, a-xă, dis-tin-cti-e, e-xem-plu;
 - c) ab-rupt, e-lu-ci-da, de-lin-vent, co-ni-ac;
 - d) ex-plo-zi-e, a-nar-hi-e, si-es-tă, pia-țe-tă.
35. Este greșit despărțit în silabe un cuvânt din seria:
- a) sfin-cșii, re-zo-lu-ți-e, tic-sit, pe-dia-tru;
 - b) pe-cet-lu-i, o-ca-zi-o-nal, ma-chiaj, le-oai-că;
 - c) gi-ros-cop, func-ți-o-nar, ex-tin-de-re, in-fa-i-li-bil;
 - d) le-an-dru, mi-jloc, mo-no-clu, mau-so-leu.
36. Nu se pune punct după:
- a) titluri, simboluri chimice, fraze;
 - b) propoziții, fraze, titluri;
 - c) titluri, simboluri chimice, literele plăcuțelor de înmatriculare;
 - d) simboluri chimice, abrevieri, titluri.
37. Semn de ortografie exclusiv este:
- a) cratima;
 - b) apostroful;
 - c) bara oblică;
 - d) virgula.
38. În anumite contexte, pot fi semne de ortografie și:
- a) semnul exclamării, bara oblică, apostroful;
 - b) apostroful, cratima, punctele de suspensie;
 - c) punctul, bara oblică, linia de pauză;
 - d) virgula, bara oblică, punctele de suspensie.
39. Sunt arhaisme toate cuvintele din seria:
- a) profet, vrăjitoare, magician, zmeu;
 - b) samă, îmblă, nădragi, pătlăgele;
 - c) hulub, păpușoi, cucuruz, școale;
 - d) arnăut, slobod, ișlic, pașalâc.
40. Aparțin argoului toate cuvintele din seria:
- a) arividerci, bonjur, ciao, okei;
 - b) proful, mate, profa, mișto;
 - c) fifti-fifti, helo, mucleș, gagiș;
 - d) grație, madam, monșer, șucăr.
41. Rădăcina cuvântului **pădurean** este:
- a) păd;
 - b) pădu;
 - c) pădur;
 - d) pădure.

Răspunsuri

1. d	51. c	101. c	151. a	201. b	251. b
2. a	52. b	102. b	152. d	202. b	252. b
3. b	53. a	103. c	153. b	203. b	253. b
4. d	54. c	104. b	154. b	204. c	254. d
5. b	55. b	105. b	155. a	205. d	255. d
6. c	56. b	106. c	156. c	206. c	256. b
7. c	57. a	107. d	157. d	207. a/b	257. a
8. c	58. d	108. a	158. a/c	208. a	258. c
9. b	59. c	109. a	159. a	209. c	259. d
10. b	60. d	110. a	160. b	210. c	260. c
11. c	61. c	111. c	161. a	211. a	261. a
12. d	62. c	112. d	162. a	212. b	262. d
13. c	63. d	113. b	163. a	213. a	263. a
14. a	64. d	114. d	164. c	214. d	264. a
15. a/b	65. b	115. d	165. d	215. a	265. a
16. b	66. a	116. b	166. b	216. a	266. a
17. d	67. b	117. a	167. d	217. c	267. b
18. a	68. c	118. d	168. a	218. b	268. b
19. c	69. b/c/d	119. d	169. c	219. d	269. c
20. c	70. c	120. d	170. b	220. a	270. c
21. d	71. a	121. b	171. a	221. c	271. c
22. a	72. a	122. a	172. c	222. b	272. a
23. c	73. d	123. a	173. a	223. b	273. a
24. a	74. b	124. c	174. d	224. b	274. a
25. b	75. a	125. c	175. d	225. b	275. a
26. a	76. c	126. b	176. b	226. c	276. b
27. b	77. a/c	127. b	177. a	227. b	277. c/d
28. b	78. d	128. b	178. a	228. a	278. b
29. d	79. c	129. a	179. b	229. a	279. c
30. b	80. a	130. b	180. a	230. c	280. c
31. a/c	81. a	131. b	181. d	231. c	281. b
32. a/b/c	82. d	132. c	182. a	232. d	282. b
33. b/c	83. b	133. b	183. a	233. a	283. c
34. a/b	84. b	134. f	184. c	234. b	284. d
35. a/b/d	85. d	135. a	185. b	235. c	285. d
36. c	86. b	136. c	186. d	236. a	286. b
37. b	87. a	137. a	187. c	237. b	287. a
38. c	88. c	138. d	188. a	238. b	288. c
39. d	89. b	139. a	189. c	239. b	289. a
40. b	90. d	140. c	190. d	240. c	290. a
41. c	91. b	141. c	191. d	241. a	291. c
42. a	92. a	142. d	192. b	242. b	292. d
43. b	93. c	143. b	193. a	243. d	293. c
44. a	94. b	144. b	194. c	244. b	294. c
45. d	95. c	145. b	195. a	245. c	295. c
46. b	96. a	146. a	196. c	246. c	296. c
47. d	97. c	147. a	197. b	247. a	297. b
48. d	98. c	148. c	198. b	248. c/d	298. a
49. b	99. a	149. b	199. a	249. a	299. a
50. a, c	100. a	150. b	200. c	250. a	300. a